

21.05.2014

Kaj/9

§ 199

Kaartinkaupungin katu- ja katuaukioalueita, a-b-c-d alueella -8 tason yläpuolista tilaa koskevan asemakaavan muuttaminen (nro 12165, Erottajan katuaukio)

HEL 2012-006973 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginvaltuusto päätti kaupunginhallituksen ehdotuksen mukaisesti hyväksyä 3. kaupunginosan (Kaartinkaupunki) katu- ja katuaukioalueita, a-b-c-d alueella -8 tason yläpuolista tilaa koskevan asemakaavan muutosehdotuksen 21.5.2013 päivätyn ja 1.4.2014 muutetun piirustuksen nro 12165 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12165 kartta, päivätty 21.5.2013, muutettu 1.4.2014
- 2 Tehdyt muutokset
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12165 selostus, päivätty 21.5.2013, muutettu 1.4.2014, päivitetty Kslk:n 1.4.2014 päätöksen mukaiseksi
- 4 Havainnekuva 1.4.2014
- 5 Vuorovaikutusraportti 21.5.2013, täydennetty 1.4.2014
- 6 Osa päätöshistoriaa
- 7 Osa päätöshistoriaa (allekirjoituksin)

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21.05.2014

Kaj/9

Liite 5

Liite 7

Ilmatieteenlaitos
Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Tiivistelmä

Alue sijaitsee Esplanadin puiston länsipäässä Ruotsalaisen teatterin edustalla. Kaava-alueeseen kuuluvat Erottaja ja sitä ympäröivät Mannerheimintien sekä Pohjois- ja Eteläesplanadin katualueet.

Tarkistettu asemakaavan muutosehdotus mahdollistaa Erottajan katutilan muuttamisen katuaukioksi. Kaava-alue on merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja kaupunkikuvan kannalta arvokkaaksi ympäristökokonaisuudeksi. Kaava-alue liitetään osaksi kävelykeskustaa ja Esplanadin kaupunkitilaa. Mannerheimintien keskiosan ja reunavyöhykkeen sekä Pohjoisesplanadin puurivit säilytetään. Jalankulku- ja pyöräily-yhteyksiä parannetaan. Linja-autoliikenteen päätepysäkit poistuvat aukiolta. Käytöstä poistunut Stockmannin ajoramppi puretaan. Mannerheimintielle tulee uusi suojatie Erottajalta Bulevardille. Alueen jatkosuunnittelu, mukaan lukien katusuunnitelma, tehdään yhteistyössä Ruotsalaisen teatterin kanssa. On varmistettava, että teatteritoiminnan tarpeet otetaan huomioon.

Aukio muuttuu autottomaksi oleskelu- ja jalankulkualueeksi sekä kaupunkitapahtumien alueeksi, johon saa sijoittaa kioskin (enintään 70 m²) ja ulkotarjoilualueen.

Erottajan katuaukion rakentaminen aiheuttaa yhdyskuntataloudellisia kustannuksia kaupungille. Suunnitelman kustannusennuste on 2,5 milj. euroa.

Esittelijän perustelut

Helsingin Yleiskaava 2002:ssa alue on puistoaluetta ja kävelykeskusta- aluetta. Alue on määritelty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi. Maan-alaisessa yleiskaavassa on suunniteltu metrotunneli Erottajan aukion alapuolelle tasolle -25. Nyt laadittu asemakaavan muutos on yleiskaavan mukainen.

Alueella on voimassa olevissa asemakaavoissa nro 461, nro 463, nro 1529, nro 5790 ja nro 6632 kaava-alue on katualuetta.

Erottajan maanalaisen pysäköintiluolan voimassa oleva maanalainen asemakaava nro 10814 ulottuu kaava-alueen eteläosan alle tason -8 alapuolelle.

Erottaja sisältyy valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun kulttuuriympäristöön (Museoviraston RKY-inventointi 2009, Esplanadi - Bulevardi).

Kaupunki omistaa alueella olevat katualueet. Erottajalla olevan ajorampin ja maanalaisen väestönsuojatilan omistaa Stockmann Oyj Abp. Rampin kyljessä olevan maanalaisen sähkösyöttöaseman omistaa HKL-liikelaitos. Sen ylläpidosta ja huollosta vastaa Helsingin Energia -liikelaitos ja Helen Sähköverkko Oy.

Suunnittelun vaiheet ja vuorovaikutus

Kaavoitustyö on käynnistetty kaupungin aloitteesta.

Osallistuminen ja vuorovaikutus on järjestetty osallistumis- ja arviointisuunnitelman mukaisesti.

Asemakaavaluonnoksen nähtävilläolo-vaiheessa on jätetty kaksi kirjallista mielipidettä, jotka koskivat Stockmannin entisen pysäköintilaitoksen ajoluiskaa, väestönsuojaa sekä sen kyljessä sijaitsevaa raitiotiesähkön syöttöasemaa. Mielipiteet on otettu huomioon asemakaava-aluetta koskevilta osiltaan.

Asemakaavan muutosehdotus on ollut julkisesti nähtävillä 2.8.–2.9.2013.

Ehdotuksesta on tehty yksi muistutus. Ehdotuksesta ovat antaneet lausuntonsa Helsingin Energia -liikelaitos ja Helen Sähköverkko Oy, liikennelaitos-liikelaitos, Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä, Ilmatieteen laitos, Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus, ympäristökeskus, kaupunginmuseon johtokunta, kiinteistövirasto, rakennusvalvontavirasto ja sen kaupunkikuvaneuvottelukunta, yleisten töiden lautakunta ja pelastuslautakunta.

Muistutus

Garantiföreningen för Svenska Teatern rf, Stiftelsen för Svenska Teatern i Helsingfors rs, Nya Teaterhus-Aktiebolaget i Helsingfors esittävät muistutuksessaan, että Svenska Teatern tarvitsee lisää linja-

auto-, taksi- ja invapaikkoja sekä nykyistä laajemmat ajoneuvoliikenteen tilat aukiolle palvelemaan teatterin huoltoliikennettä.

Asemakaavan muutosehdotusta ei ole muistutuksen johdosta muutettu. Erottajan aukion asemakaavanmuutoksen ensisijaisena tavoitteena on aukion kehittäminen autottomana oleskelu- ja jalankulkualueena. Teatterikiinteistöön liittyvät saatto- ja huoltoliikenteen tarpeet on otettu huomioon Ruotsalaisen teatterin ja sen ympäristön asemakaavassa nro 11887 sekä Erottajan liikennesuunnitelmassa. Saattoliikennepaikkojen lisääminen on ristiriidassa kaavan päätavoitteen ja aukiolle suunniteltujen muiden toimintojen kanssa. Teatterin saattoliikenteen järjestelyjä on tarkoituksenmukaista tarkastella lähemmin Erottajan aukion ja sen lähiympäristön jatkosuunnittelussa, jolloin eri toiminnoille varattavat alueet yksityiskohtaisemmin määritellään.

Lausunnot

Viranomaisten kannanotot kohdistuivat aukion puurivien ja puuryhmän säilyttämisen perusteisiin, ohjeellisen tarjoilukioskin kokoon, kioskiin sisällytettävien toimintojen määrään ja teknisiin yhteyksiin, pyöräpysäköintipaikkojen merkitsemiseen aukiolle sekä aukion jäsentelyyn ja toiminnallisiin rajauksiin. Lisäksi esitettiin aukion historiallisen arvon korostamista kaavamääräyksissä.

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus katsoo, että asemakaavan muutos huomioi hyvin arvokkaan kulttuuriympäristön sekä mahdollistaa hyvän ja viihtyisän kaupunkiympäristön muotoutumisen.

Kaupunginmuseon johtokunta, rakennusvalvontavirasto ja yleisten töiden lautakunta esittävät, että asemakaavamääräyksissä ja jatkosuunnittelussa tulee korostaa ensisijaisesti alueen historiallista merkitystä kaupunkikuvallisen arvon edellä. Aukion uudehkon puurivin erillinen historialliseen arvoon perustuva säilytysmääräys tulee poistaa. Kaupunginmuseon johtokunta esittää lisäksi, että kaavaan tulee lisätä ympäristöhistoriallisen selvityksen laatimista edellyttävä kaavamääräys.

Kiinteistövirasto, rakennusvalvontavirasto, kaupunkikuvaneuvottelukunta ja yleisten töiden lautakunta esittävät tutkittavaksi tarjoilukioskin enimmäiskoon kasvattamista 30–40 m²:een, mikä on usein toimijoiden tarvitsema pinta-ala vastaavissa hankkeissa. Tilan pitäisi olla suurempi, jos sähkönsyöttöaseman yhteydet ja ilmanvaihto sijoitetaan kioskin yhteyteen.

Rakennusvalvontavirasto, sen kaupunkikuvaneuvottelukunta ja yleisten töiden lautakunta esittävät lisättäväksi määräyksen siitä, että

tarjoilukioskiin saa sijoittaa matkailuneuvonnan palvelupisteen ja siihen tulee sijoittaa yleisö-wc -tilat sekä määräyksen aukion selkeyttämisestä toiminnallisesti ja tilallisesti.

Pelastuslautakunta toteaa, että Stockmannin väestönsuojan sortumankestävä hätäpoistumisreitti ja poikkeusolojen ilmanvaihto tulee olla mahdollista toteuttaa muutosalueella jatkossakin.

Huoltoreitin mitoituksessa Ruotsalaisen teatterin eteläsivulle tulee huomioida pelastusajoneuvon ajomahdollisuus.

Muissa lausunnoissa ei ollut huomautettavaa.

Asemakaavan muutosehdotusta on lausuntojen johdosta muutettu siten, että aukion puurvien ja puuryhmän merkinnät on tarkistettu, ohjeellisen tarjoilukioskin kokoa on kasvatettu 70 m²:iin ja kioskiin sisällytettävien toimintojen määrää ja teknisiä yhteyksiä on tarkennettu. Pyöräpysäköinnille on osoitettu kaksi ohjeellista aukion osaa ja aukion jäsentelyä ja toiminnallisia rajauksia on tarkistettu. Lisäksi kaavamääräyksiä on tarkistettu painottamalla aukion kulttuurihistoriallista arvoa kaupunkikuvallisen merkityksen edelle.

Muutokset ilmenevät tarkemmin kaavaselostuksesta ja liitteestä "Tehdyt muutokset".

Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten hallintokuntien kanssa.

Muilta lausunnoissa esitetyiltä osin ehdotusta ei ole katsottu olevan tarpeen muuttaa. Asemakaavassa on osoitettu vain alueen pääkäyttötarkoitusten asemakaavatasoiset tilavaraukset ja rajaukset siten, että rakennusviraston katusuunnittelussa on mahdollisimman suuri liikkumavara. Asemakaavamääräykset vesiaiheesta ja taideteoksesta perustuvat käytyyn vuorovaikutukseen ja alueen käyttöhistoriaan. Erillisten kioskien kieltäminen on myös perusteltua, jotta alue säilyy kaupunkikuvallisesti korkeatasoisena.

Pelastusajoneuvon ajomahdollisuus on ratkaistu Ruotsalaisen teatterin ja sen ympäristön asemakaavassa nro 11887 sekä Erottajan liikennesuunnitelmassa. Väestönsuojan poikkeusolojen ilmanvaihtojärjestelyjen osalta tilanne on alkuperäisten suunnitelmien mukainen. Maanalaisen väestönsuojan ja sähkönsyöttöaseman kulkuyhteydet sekä sähkönsyöttöaseman ilmanvaihtojärjestely esitetään sijoitettavaksi kioskirakennuksen yhteyteen.

Vuorovaikutusraportissa esitetään tiivistelmät muistutuksesta ja lausunnoista sekä niiden vastineet laajemmin.

Muut tehdyt muutokset

Postiosoite PL 10 00099 HELSINGIN KAUPUNKI kaupunginkanslia@hel.fi	Käyntiosoite Pohjoisesplanadi 11-13 Helsinki 17 http://www.hel.fi/kaupunginkanslia	Puhelin +358 9 310 1641 Faksi +358 9 655 783	Y-tunnus 0201256-6	Tilinro FI0680001200062637 Alv.nro FI02012566
--	---	---	------------------------------	--

Kaavakarttaan ja kaavaselostukseen on tehty joitakin teknisluonteisia tarkistuksia, jotka eivät muuta kaavaehdotuksen sisältöä. Asemakaavamääräysten jäsentelyä on muutettu. Vastaavat jäsentelyyn liittyvät muutokset on siirretty selostukseen.

Tehdyt muutokset eivät ole olennaisia, joten ehdotusta ei ole tarpeen asettaa uudelleen nähtäville.

Päätösehdotus on kaupunkisuunnittelulautakunnan esityksen mukainen.

Esittelijä

Kaupunginhallitus

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Liitteet

- 1 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12165 kartta, päivätty 21.5.2013, muutettu 1.4.2014
- 2 Tehdyt muutokset
- 3 Asemakaavan muutosehdotuksen nro 12165 selostus, päivätty 21.5.2013, muutettu 1.4.2014, päivitetty Kslk:n 1.4.2014 päätöksen mukaiseksi
- 4 Havainnekuva 1.4.2014
- 5 Vuorovaikutusraportti 21.5.2013, täydennetty 1.4.2014
- 6 Osa päätöshistoriaa
- 7 Osa päätöshistoriaa (allekirjoituksin)

Oheismateriaali

- 1 Ilmakuva

Otteet

Ote

Uudenmaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

Otteen liitteet

Kunnallisvalitus, yleiskaavan, asemakaavan, rakennusjärjestyksen hyväksyminen
Esitysteksti
Liite 1
Liite 2
Liite 3
Liite 5
Liite 7

Ilmatieteenlaitos

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21.05.2014

Kaj/9

Helsingin seudun
ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
Helen Sähköverkko Oy

Tiedoksi

Kaupunkisuunnittelulautakunta
Kiinteistölautakunta
Rakennuslautakunta
Yleisten töiden lautakunta
Kaupunginmuseon johtokunta
Rakennusvalvontavirasto
Ympäristökeskus
Helsingin Energia -liikelaitos
Liikennelaitos -liikelaitos (HKL)

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 05.05.2014 § 532

HEL 2012-006973 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle, että kaupunginvaltuusto päättäisi seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää hyväksyä 3. kaupunginosan (Kaartinkaupunki) katu- ja katuaukioalueiden a-b-c-d alueella -8 tason yläpuolista tilaa koskevan asemakaavan muutosehdotuksen 21.5.2013 päivätyn ja 1.4.2014 muutetun piirustuksen nro 12165 mukaisena ja asemakaavaselostuksesta ilmenevin perustein.

Käsittely

05.05.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä muutti esitystään jäsen Rantalan vastaehdotuksen mukaisesti.

Vastaehdotus:

Marcus Rantala: lisäys 4kpl jälkeen:

Alueen jatkosuunnittelu, mukaan lukien katusuunnitelma, tehdään yhteistyössä Ruotsalaisen teatterin kanssa. On varmistettava, että teatteritoiminnan tarpeet otetaan huomioon.

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21.05.2014

Kaj/9

Kannattaja: Lasse Männistö

28.04.2014 Pöydälle

Esittelijä

apulaiskaupunginjohtaja
Hannu Penttilä

Lisätiedot

Tanja Sippola-Alho, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 36024
tanja.sippola-alho(a)hel.fi
Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 36045
suvi.ramo(a)hel.fi

Kaupunkisuunnittelulautakunta 01.04.2014 § 91

HEL 2012-006973 T 10 03 03

Ksv 0888_6, Erottaja, karttaruutu G3 4918 T1

Esitys

Kaupunkisuunnittelulautakunta esitti kaupunginhallitukselle

- 21.5.2013 päivätyn ja 1.4.2014 muutetun 3. kaupunginosan (Kaartinkaupunki) katu- ja katuaukioalueita, a-b-c-d alueella -8 tason yläpuolista tilaa koskevan asemakaavan muutosehdotuksen nro 12165 hyväksymistä ja ettei tehty muistutus ja annetut lausunnot anna aiheutta muihin toimenpiteisiin.
- ettei kaavan muutosehdotusta aseteta uudelleen nähtäville. Muutoksista on neuvoteltu asianomaisten hallintokuntien kanssa, joiden etua muutokset koskevat.

Lisäksi lautakunta päättää antaa kaupunkisuunnittelulautakunnan vuorovaikutusraportista ilmenevän vastauksen kaupungin perusteltuna kannanottona tehtyyn muistutukseen.

21.05.2013 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

virastopäällikkö
Mikko Aho

Lisätiedot

Kajsa Lybeck, arkkitehti, puhelin: 310 37052
kajsa.lybeck(a)hel.fi
Anne Karppinen, arkkitehti, puhelin: 310 37200
anne.karppinen(a)hel.fi

21.05.2014

Kaj/9

Pekka Nikulainen, liikenneinsinööri, puhelin: 310 37122
pekka.nikulainen(a)hel.fi

Kaupunginmuseon johtokunta 24.09.2013 § 68

HEL 2012-006973 T 10 03 03

Päätös

Kaupunginmuseon johtokunta päätti antaa seuraavan lausunnon Erottajanaukion asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12165.

Asemakaavan muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa Erottajan katutilan muuttaminen katuaukioksi. Kaupunginmuseo on lausunut aiemmin Ruotsalaisen teatterin, Erottajan, Teatteriesplanadin ja ympärillä olevien katualueiden asemakaavan muutosluonnoksesta (7.4.2009). Tuolloin asemakaavan muutosalue oli erilaajuinen kuin nyt lausunnolla oleva Erottajanaukion asemakaava-alue. Kaava-alue käsitti aiemmin Ruotsalaisen teatterin kiinteistön ja osan Esplanadipuistoa. Museon lausunto koski siis osittain asioita, joita nyt esillä olevassa kaavaehdotuksessa ei enää ole. Erottajanaukiota koskien museo katsoi lausunnossaan 2009, että aukiota tulisi laatia historiallinen selvitys ennen aukion yksityiskohtaisempaa suunnittelua.

Erottaja on suunniteltu alun perin 1800-luvun alussa asemakaavalliseksi saumakohtaksi ja kaupungin eri koordinaatistojen yhdistäjäksi. Vuoden 1814 kaavaluonnoksessa Erottaja esiintyi puurivien reunustamana kolmiotorina. Puurivejä ei kuitenkaan koskaan istutettu eikä niitä myöhemmissä suunnitelmissa enää esitetty. Erottajasta muodostui kuitenkin kaupunkikuvallisesti tärkeä, avoimena pysynyt aukio. Erottaja on luokiteltu valtakunnallisesti merkittäväksi rakennetuksi kulttuuriympäristöksi (RKY 2009) osana Esplanadi – Bulevardi -kokonaisuutta, näiden kahden puistokadun yhdistäjänä ja merkittävänä kaupunkirakenteen nivelkohtana.

Kaupunginmuseon johtokunta katsoo, että asemakaavan muutosehdotuksesta ei välity tarpeeksi alueen historiallisten arvojen huomioonottaminen. Koska aluetta koskevaa historiallista selvitystä ei ole laadittu kaavatyön taustaksi, katsoo museon johtokunta, että se tulee laatia ennen alueen yleissuunnittelua. Vaatimus tulee erikseen merkitä asemakaavakarttaan, esimerkiksi lisäyksenä: ”Katuaukiokokonaisuudesta tulee laatia julkisen tilan yleissuunnitelma sekä sen osana julkisen tilan valaistuksen kokonaisuunnitelma. Suunnitelmia varten on laadittava ympäristöhistoriallinen selvitys.” Yleissuunnittelussa tulee ottaa huomioon alueen historialliset arvot,

säilyneet tai palautettavat ominaispiirteet, rakenteet ja materiaalit laaditun historiaselvityksen pohjalta.

Kaupunginmuseon johtokunta katsoo myös, että kaavamääräyksiin tulee tuoda Erottajan historiallinen merkitys alueen ensisijaisena arvona kaupunkikuvallisuuden sijaan. Kaupunkikuvallisuus on toki tärkeä visuaalinen ja kokemuksellinen arvo, mutta alueen todistusarvot ovat sen historiallisissa arvoissa: niin kaavoitushistorian, pääkaupungin rakentumisen kuin rakennushistoriallisten arvojen summana.

Asemakaavaan on merkitty Eteläesplanadin suuntainen kaksirivinen puukuja, joka määrätään säilytettäväksi historiallisesti ja kaupunkikuvallisesti arvokkaana puurivinä. Kuitenkaan puurivi ei ole historiallinen vaan nykyiset puut ovat verrattain nuoria eikä tällaista puuriviä ole ko. paikassa ollut esimerkiksi vanhojen valokuvien perusteella vaan aukio on ollut avoin. Johtokunta esittää, ettei puita esitetä kaavassa säilytettäväksi erillisellä kaavamääräyksellä.

Kaupunginmuseon johtokunta puoltaa kaavaehdotusta vain esitetyin muutoksin korjattuna.

Esittelijä

yksikön päällikkö
Anne Mäkinen

Lisätiedot

Johanna Björkman, tutkija, puhelin: +358 9 310 36473
johanna.bjorkman(a)hel.fi

Yleisten töiden lautakunta 20.08.2013 § 325

HEL 2012-006973 T 10 03 03

Päätös

Yleisten töiden lautakunta päätti antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle seuraavan lausunnon:

Erottajan aukio on merkittävä liikenteen solmukohta ja kaupunkiaukio Helsingin keskustassa. Se on tärkeä keskeinen kaupunkitila, jonka rakennustaiteelliset, maisema-arkkitehtoniset ja teknistaloudelliset ratkaisut tulee tehdä huolellisesti yhteistyössä rakennusviraston kanssa. Asemakaavan laadinnan yhteydessä aukiolle ei luotu kokonaiskonseptia, vaan se laaditaan rakennusvirastossa kaavan saatua lainvoiman. Tästä syystä yleisten töiden lautakunnan mielestä ei ole tarkoituksenmukaista rajata aukion toimintoja ja tiloja liian tiukasti. Jatkosuunnittelulle on hyvä jättää liikkumavaraa ja ratkaisuvaihtoehtoja.

Kaavamuutosalueelle on merkitty kaupunkikuvallisesti tärkeä puuryhmä ja puurivejä, jotka on asemakaavamuutosehdotuksessa merkitty säilytettäväksi. Mannerheimintiellä ja Esplanadeilla on ollut puurivit reunustamassa katutiloja. Pohjois-Esplanadin ja Mannerheimintien risteyksessä olevat puut on istutettu rakennusvirastossa 1980-luvun lopussa tehdyn suunnitelman mukaan. Koska aukion toiminnallista tarkastelua ei ole tehty riittävän laajasti ja yksittäisten puiden säilyttäminen historiallisista perusteista ei ole arvioitu riittävän kattavasti, tulee puiden sijainti merkitä asemakaavaan ohjeellisena tai maininnalla, että aukiolle on istutettava puita, joiden sommittelun periaatteet ja sijainti pohjautuvat aukion historiaan. Tämän vuoksi puita koskevia merkintöjä tulee vielä tarkistaa yhdessä rakennusviraston kanssa.

Aukion toimintojen mitoitusta tulee tarkistaa vielä kertaalleen, niin että se on toimivaa. Polkupyörien vuokrauspisteen laitteet ja muut pyöräpysäköintiratkaisut tulee mitoittaa aukiolle yhdessä istutusten, turisti-infopisteen ja kahvilakioskin kanssa.

Erottajan aukio on kiinnostava: sinne on myös esitetty kahvilaravintolaa kesäkausiksi. Tarjoilukioskin tila tulee mitoittaa aukiolle suunnitellun toiminnan vaatimusten mukaan. Asemakaavaehdotuksessa aukiolle merkitty kioskitila on nyt 15 neliömetriä. Tämä on pienen katukioskin mitoitus. Tarjoilukioski ja kahvilaravintola tarvitsevat toimiakseen nykyvaatimusten mukaan huomattavasti enemmän tilaa. Myös Helsingin kaupungin matkailu- ja kongressitoimisto on kertonut, että aukiolle tarvitaan informaatiokioski turisteille. Tämä on tarkoituksen mukaista merkitä myös asemakaavaan pysyvänä kioskirakennuksena ja esimerkiksi kasvattamalla kahvilakioskin rakennusala. Aukiolle kaivataan myös yleisökäymälää, joka voisi sijaita samassa rakennuksessa yhdessä tarjoilukioskin ja turistien informaatiopisteen kanssa. Kaavamääräysten tulee yleisten töiden lautakunnan mielestä näiltä osin vastata todellista tilantarvetta ja tukea toimintaa.

Taideteoksen ja vesiaiheen sijoittamisen salliminen erikseen asemakaavalla on tarpeetonta samoin kuin maininta siitä, että aukiolle ei saa rakentaa muita kioskeja. Erottajalle tulee osoittaa riittävästi rakennusala, jotta vältetään useammalta erilliseltä rakennelmalta ja pömpeliltä. Riskinä on, että aukiosta muodostuu sekava ja siten huonosti toimiva, jos aukiolle tulevien toimintojen ja tarpeiden tilavaatimuksiin ei varauduta asemakaavavaiheessa.

Yleisten töiden lautakunta puoltaa asemakaavan muutosehdotuksen hyväksymistä edellä esitetyin muutoksin.

Käsittely

21.05.2014

Kaj/9

20.08.2013 Ehdotuksen mukaan äänestyksin

Vastaehdotus:

Pörrö Sahlberg: Lausunnosta tulisi poistaa kappale (3) joka alkaa "Kaavamuuotosalueelle on merkitty kaupunkikuvallisesti tärkeä puuryhmä...." kokonaisuudessaan.

Kannattajat: Antti Möller

1 äänestys

JAA-ehdotus: Esityksen mukaan

Ei-ehdotus: Lausunnosta tulisi poistaa kappale (3) joka alkaa "Kaavamuuotosalueelle on merkitty kaupunkikuvallisesti tärkeä puuryhmä...." kokonaisuudessaan.

Jaa-äännet: 5

Sini Korpinen, Maria Landén, Jarmo Nieminen, Henrik Nyholm, Dennis Pasterstein

Ei-äännet: 2

Antti Möller, Pörrö Sahlberg

Tyhjä: 1

Tuomo Valokainen

Poissa: 1

Tuula Hänninen

13.08.2013 Pöydälle

Esittelijä

kaupunginarkkitehti
Jukka Kauto

Lisätiedot

Anu Kiiskinen, aluesuunnittelija, eteläinen suurpiiri, puhelin: 310 38419
anu.kiiskinen(a)hel.fi

Marko Jylhänlehto, suunnitteluinsinööri, puhelin: 310 38237
marko.jylhanlehto(a)hel.fi

Kiinteistövirasto 1.8.2013

HEL 2012-006973 T 10 03 03

Kiinteistövirasto toteaa 3. kaupunginosan (Kaartinkaupunki) Erottajan katuaukion asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12165 seuraavaa:

Kaupunki omistaa alueella olevat katualueet. Erottajalla olevan ajorampin ja maanalaisen väestönsuojatilan omistaa Stockmann Oyj

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

Abp, jolle alue on vuokrattu. Asemakaavaehdotuksen mukaan ajoramppi puretaan, mistä johtuen vuokrasopimus joudutaan asemakaavamuutoksen voimaantulua irtisanomaan. Vuokrasopimuksen päättyessä ajorampin purkaminen ja siitä aiheutuvat kustannukset kuuluvat sopimuksen mukaan vuokralaiselle.

Asemakaavan muutos mahdollistaa enintään 15 m²:n tarjoilukioskirakennuksen ja siihen liittyvän ulkotarjoilualueen sijoittamisen alueelle. Kiinteistövirasto esittää tutkittavaksi mahdollisuutta tarjoilukioskirakennuksen enimmäiskoon kasvattamiseksi n. 30-40 m²:een, mikä on kiinteistöviraston kokemuksen mukaan usein toimijoiden tarvitsema pinta-ala vastaavissa hankkeissa. Kun otetaan lisäksi huomioon, että sähkönsyöttöaseman yhteydet ja ilmanvaihto tulee sijoittaa kioskin yhteyteen, suurempi tila varmistaisi tilan soveltuvuuden tarkoitukseensa. Asemakaavamuutoksen toteutusvaiheessa kiinteistövirasto järjestää luovutuskilpailun kioskia ja ulkotarjoilualueita varten tarvittavasta alueesta.

Kiinteistövirastolla ei ole muuta huomauttamista muutosehdotukseen. Alueen toteutuksen edellyttämistä järjestelyistä tullaan sopimaan erikseen asemakaavan muutoksen saatua lainvoiman.

Lisätiedot

Merja Tapalinen, kiinteistölakimies, puhelin: 310 64159
merja.tapalinen(a)hel.fi

Ympäristölautakunta 25.06.2013 § 206

HEL 2012-006973 T 10 03 03

Päätös

Ympäristölautakunta päätti, että lausunnon asiasta antaa ympäristökeskus.

Esittelijä

ympäristöpäällikkö
Päivi Kippo-Edlund

Lisätiedot

Eeva Pitkänen, ympäristötarkastaja, puhelin: +358 9 310 31517
eeva.pitkanen(a)hel.fi

Pelastuslautakunta 18.06.2013 § 82

HEL 2012-006973 T 10 03 03

Postiosoite

PL 10
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

+358 9 655 783

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

FI0680001200062637

Alv.nro

FI02012566

21.05.2014

Kaj/9

Päätös

Pelastuslautakunta antaa kaupunkisuunnitteluvirastolle 3. kaupunginosan (Kaartinkaupunki) katu- ja katuaukioalueita, a-b-c-d alueella -8 tason yläpuolinen tila, koskevan asemakaavan muutosehdotuksesta nro 12165 seuraavan lausunnon:

Lautakunta toteaa, että Stockmannin väestönsuojan sortumankestävä hätäpoistumisreitti ja poikkeusolojen ilmanvaihto tulee olla mahdollista toteuttaa muutosalueella jatkossakin.

Huoltoreitin mitoituksessa Ruotsalaisen teatterin eteläsivulle tulee huomioida pelastusajoneuvon ajomahdollisuus.

Esittelijä

pelastuskomentaja
Simo Wecksten

Lisätiedot

Esko Rantanen, johtava palotarkastaja, puhelin: 310 31232
esko.rantanen(a)hel.fi